

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๕/๓๗๗๑

1/๑1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓

เรื่อง หลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐ
ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

เรียน รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ด่วนที่สุด ที่ ทม ๐๒๐๔ (๑)/๑๘๒๓
ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๖.๕/๔๕๘๕/
ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๓
๒. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๑๓๐๑/๑๑๑๕/
ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๐/๑๑๔๖๘/
ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๓
๔. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๑๐๑.๔.๓/๑๔/
ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ตามที่ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ลงมติเห็นชอบในหลักการตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ ทั้ง ๓ ข้อ โดย

๑. ในการบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้อิสระกับมหาวิทยาลัย นั้น
ให้ทุกมหาวิทยาลัยคำนึงถึงเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพของการศึกษา โดยมีหลักการ ดังนี้

๑.๑ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๒ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ

๑.๓ มีความรับผิดชอบในการบริหารงาน และ

๑.๔ มีระบบการปกครองที่ดีในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

โดยกำหนดเป็นสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกับรัฐบาล

๒. การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการปรับเปลี่ยนข้าราชการเข้าสู่การเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยหลักการไม่ควรมีบุคลากร ๒ ประเภท ในหน่วยงานเดียวกัน ดังนั้น จึงควรมีบุคลากรประเภทเดียว แต่หากมีความจำเป็นในระยะแรกก็อาจให้มีบุคลากร ๒ ประเภทไปก่อน โดยให้มีเป้าหมายกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนให้มีบุคลากรประเภทเดียวในที่สุด ส่วนจะกำหนดระยะเวลาเท่าใดให้แต่ละมหาวิทยาลัยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น ไม่เกิน ๔ ปี ตามแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) เป็นประธาน ได้พิจารณาไว้

๓. การให้ข้าราชการที่เปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อเนืองนั้น ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งและพัฒนาองค์การมหาชน ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เป็นประธาน โดยให้เฉพาะข้าราชการมหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไปอีกเสมือนเป็นข้าราชการ และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป

๔. เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนขอยอดเงินเดือน และให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับฐานะทางการเงินการคลังของประเทศ

๕. การขอให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มหาวิทยาลัยที่จะเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการ ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ นั้น เนื่องจากการเปลี่ยนสภาพยังคงมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพมหาวิทยาลัยจึงไม่เข้าลักษณะเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร และไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้แต่อย่างใด จึงไม่มีกรณีที่จะต้องดำเนินการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มหาวิทยาลัยอีก

๖. การขอให้ผู้บริจาคทรัพย์สินหรือเงินให้กับมหาวิทยาลัยให้สามารถนำไปยกเว้นหรือลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ นั้น เห็นชอบให้ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่มหาวิทยาลัยได้รับสิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพ โดยให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณากำหนดไว้ในกฎหมายภาษีอากรที่ออกตามความในประมวลรัษฎากร

๑๑. การแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยให้ "ข้าราชการ" ตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หมายความว่ารวมถึง พนักงานของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐด้วย นั้น สามารถระบุในกฎหมายของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุน ฯ ได้เปิดช่องไว้แล้ว โดยหลักการ รัฐสนับสนุนการได้รับเงินทดแทนในลักษณะบำเหน็จหรือบำนาญจากเงินงบประมาณของทางราชการส่วนหนึ่งซึ่งต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงฐานะเงินเดือนและจะต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ฯ เรื่องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จึงให้คณะกรรมการ ฯ ได้เร่งรัดพิจารณาให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางดังกล่าวต่อไป

๑๒. งบประมาณดำเนินการ ซึ่งข้อกำหนดวงเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละสาขาวิชาและระดับการศึกษา โดยระยะแรกให้จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายดำเนินการเพิ่มร้อยละ ๑๐ เป็นเกณฑ์ในการคำนวณไปก่อน และจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนเพิ่มร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการเมื่อข้าราชการผู้นั้นผ่านการประเมินเข้าสู่ระบบใหม่ตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด นั้น ข้อเสนอในการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายดำเนินการเพิ่มร้อยละ ๑๐ ให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสมโดยต้องไม่น้อยกว่าที่ได้รับในปัจจุบันและเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสมกับการเติบโตของงบประมาณรวมและภาวะเศรษฐกิจ ส่วนการจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนเพิ่มร้อยละ ๖๐ จากอัตราเงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการ ต้องคำนึงถึงสัดส่วนบุคลากรที่เป็นพนักงานต่อข้าราชการ โดยมอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณา ร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยและสำนักงานประมาณตามหลักการดังกล่าว แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑๓. ในการให้อิสระในการบริหารการเงิน นั้น ในส่วนของเงินนอกงบประมาณ โดยที่การจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินจะกระทำได้อัตราเป็นพระราชบัญญัติโดยรัฐบาลเป็นผู้เสนอ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำข้อมูลเงินนอกงบประมาณมานำเสนอฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติพิจารณาประกอบการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุกปี จึงให้มหาวิทยาลัยต้องรายงานรายรับและรายจ่ายให้รัฐบาลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเสริมความพร้อมในการที่จะปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยทุกแห่งควรเร่งรัดการสร้างระบบบริหารจัดการ รวม ๑ ประการตามความเห็นของสำนักงานประมาณด้วย

๔๐. สิทธิการกำกับหรือสิทธิการประกันตัวของบุคคลที่เป็นพนักงานถาวรของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับข้าราชการนั้น เห็นชอบให้คงสิทธิดังกล่าว เพื่อเป็นการรักษาสถิติอันควรมีควรได้เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ข้าราชการปรับเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย

๔๑. โดยที่แผนปฏิบัติการในการดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล ๒๐ แห่งไว้ภายในปี ๒๕๕๕ ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างกฎหมายของมหาวิทยาลัยเพียง ๒ แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนเรศวร ร่างกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ กำลังอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเมื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในเรื่องนี้ชัดเจนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรเร่งรัดการตรวจพิจารณา และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ควรเสนอร่างกฎหมายให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามกำหนดระยะเวลา

๔๒. การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่นักศึกษาอาจต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากภาระของรัฐบาลในด้านการศึกษาค้นพื้นฐาน และ โดยที่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะทำให้มหาวิทยาลัยมีรายได้มาสนับสนุนมากขึ้น กระทรวงการคลังควรปรับปรุงกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อมิให้มีการปิดกั้นโอกาสแก่ผู้มีความรู้ความสามารถที่มีฐานะยากจน

๔๓. ให้ทบวงมหาวิทยาลัย และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ติดตามประสานงานการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แล้วรายงานความคืบหน้า ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ

จึงเรียนขึ้นมานี้มา ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฯ ชรินทร์แสง)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

๒๒ ส.ค. ๒๕๔๓

โทร. ๒๕๒๕๔๔ โทรสาร ๒๕๑๐๖๑๑ <LW149>

ผอ. สปป. ๒๕๒๕๔๓
ผอ. ส่วนฯ ๒๕๒๕๔๓
จว.๘ ๒๕๒๕๔๓
จว.๑๒๒ ๒๕๒๕๔๓
จนท.บันทึกข้อมูล ๒๕๒๕๔๓

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง หลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุน
การปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๕. เลขาธิการ ก.พ.
๖. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
๖. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๗. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี